

Mijnheer de Minister,
Geachte Heer Voorzitter van de Provincieraad,
Mevrouw de Gedeputeerde bevoegd voor het Vlaams beleid,
Geachte Parlementsleden, Burgemeesters, Schepenen en gemeenteraadsleden,
Beste Medewerkers,
Dames en heren vrienden van 'de Rand',

Het nieuwe jaar is met een bittere koudegolf begonnen. Maar het weer buiten laat ons figuurlijk (en letterlijk) koud. Waar het om gaat, dat is de warmte onder mensen.

Namens VZW 'De Rand' wens ik u allen dus een "warm 2010" toe, een jaar waarin de afstand tussen mensen moge verminderen. Op alle vlakken : in de persoonlijke en private sfeer, natuurlijk, maar ook in de "onpersoonlijke sfeer", daar waar de contacten tussen mensen te oppervlakkig of onbestaand zijn, waar mensen naast elkaar lopen en waar we zelf die contacten nog moeten leggen.

Zo zit ik meteen midden in één van de kerntaken van vzw de Rand. Een heel groot stuk van onze werking zit inderdaad in gemeenschapsvorming, mensen bijeen brengen, ze zoveel mogelijk laten participeren aan het gemeenschapsleven in de zes en in de rand. We slagen daar vrij goed in wanneer het erop aan komt de Vlaamse inwoners van de faciliteitengemeenten te ondersteunen en met elkaar te verbinden. Dat is en blijft voor ons, zeker in de zes faciliteitengemeenten een hoofdbekommernis.

Veel moeilijker is de stap naar de anderstalige inwoners van onze regio. Vanuit onze opdracht om het Vlaams karakter van de regio te ondersteunen en versterken, reiken we die anderstaligen de hand. We doen dat op vele manieren, de gemeenschappelijke noemer is dat we de anderstaligen proberen te interesseren in wat deze regio is, in haar eigenheid en wat zij ook voor hen kan betekenen.

Dat betekent concreet het promoten van onze regio in haar eigenheid. Zo bijvoorbeeld via de speakers corner en andere initiatieven waarbij we internationale ambtenaren en "expats" in contact brengen met het beste van wat Vlaanderen en de Vlaamse rand te bieden hebben. Maar er zijn ook nog : de Randkrant, de taalspeler, het internetmagazine "Taalblad", Café Combinne, het Nederlands toneel voor anderstaligen, de taallessen Nederlands enz. allemaal initiatieven waarbij we de anderstaligen de instrumenten willen aanreiken om zich hier thuis te voelen.

Onze medewerkers doen dat met heel veel enthousiasme, deskundigheid en inzet.

Ik wil alle medewerkers van VZW 'De Rand' en alle verenigingen en vrijwilligers hier expliciet nog eens bedanken voor hun inzet en hun enthousiasme. Het is bijzonder belangrijk dat we ons engagement ook uitstralen. Dank dus aan al die medewerkers en vrijwilligers.

Dames en Heren,

Wie echt wil participeren aan deze gemeenschap, wie hier werk wil vinden, wie hier school wil lopen, wie hier ondersteuning vraagt van de overheid, kan dat niet zonder de kennis van het Nederlands. Dit is geen problematiek die zich alleen in de Vlaamse rand voordoet, en zelfs niet alleen in Vlaanderen. Ook de Nederlandse overheid voert taalpromotiecampagnes en ze heeft daar zelfs een mooie slogan voor bedacht : "taal verbindt ons allemaal".

Vandaar ook dat wij zoveel inspanningen doen naar anderstaligen om hen de stap te doen zetten naar het Nederlands. En wat mij betreft zal de pijler "taalpromotie" in de toekomst zelfs nog uitgebreid moeten worden, uiteraard – en dan richt ik mij tot de minister en de député – mits daarvoor de middelen ter beschikking worden gesteld.

Want wat onze taak hier extra moeilijk maakt is natuurlijk de nabijheid van Brussel, en de grote en permanente instroom (maar ook uitstroom) van anderstaligen. Elk jaar gaat het om meer dan 11 000 inwoners die uit Brussel naar de Rand komen en meer dan 6 000 die vanuit de Rand naar Brussel gaan, een positief migratiesaldo van meer dan 5 500 inwoners naar de rand dus. Alleen al de demografische evolutie in Brussel – met de jongste bevolking van het land – maakt dat de druk op onze Vlaamse rand niet zal verminderen.

En alsof dat nog niet moeilijk genoeg is komt daar bovenop dat de Franstalige Brusselse politieke wereld die situatie gebruikt – misbruikt - om expansie te eisen voor Brussel, liefst uitbreiding van het territorium, maar als dat niet kan, uitbreiding via nieuwe faciliteiten.

En bij die eisen speelt BHV – u hebt er lang op moeten wachten, maar daar is het dan weer –een grote rol. Het niet gesplitste kiesarrondissement en het niet gesplitst gerechtelijk arrondissement, de door het Grondwettelijk Hof vastgestelde discriminatie in de kieswet, spelen de Francofone partijen in de kaart om hun positie in de Rand kracht bij te zetten. Dat drijft hen ertoe zich deloyaal op te stellen tegenover het Vlaamse ommeland en tegenover het buurgewest Vlaanderen. Voor hen is de noodzakelijke splitsing van BHV in feite een voet tussen de deur om nieuwe toegevingen in de rand af te dwingen. Het is dus evident dat de Franstalige partijen een "onderhandelde" oplossing voor BHV willen, want dat betekent dat ze een prijs kunnen eisen.

Dat is meteen ook de reden, mijnheer de minister, waarom wij hier als de dood zijn voor een “onderhandelde” oplossing voor BHV. Niet omdat we tegen overleg en samenspraak zijn – wie kan daar tegen zijn – maar wel omdat we geen prijs willen betalen om gewoon te verkrijgen wat in Wallonië sedert decennia de meest normale zaak van de wereld is. Wie in Waals-Brabant gaat wonen geniet geen kies- noch andere faciliteiten. We zijn niet vergeten dat precies de onzalige faciliteiten van Hertoginnedal in 1963 de motor zijn geweest voor een versnelde verfransing van de zes.

De tijdbom BHV, die in de koelkast werd gestopt, tikt verder. De ironie van het lot wil dat het dossier terug bij voormalig premier Dehaene is beland. Hij die in 1995 zei dat de splitsing van BHV in de sterren geschreven stond (wat ook al een manier was om het probleem op de lange baan te schuiven), moet nu trachten de Gordiaanse knoop door te hakken of te ontwarren.

Eerlijk gezegd, wetende wat er ten tijde van Egmont en tijdens de paarse regering ter tafel lag, zijn we daar helemaal niet gerust in. Onze vrees is vooral dat de prijs weer eens in de zes faciliteitengemeenten zou kunnen vallen. Wij houden de Vlaamse partijen aan hun schriftelijk engagement om GEEN prijs te betalen.

Daarom zijn we bijzonder tevreden dat de Vlaamse regeringsverklaring over BHV heel duidelijk is en geen ruimte laat. Ik haal er even de tekst bij van de octopus-nota, die volledig deel uitmaakt van het Vlaams regeerakkoord: “De Vlaamse overheid verwerpt elk initiatief dat ingaat tegen onze vraag naar respect voor het Nederlandstalig karakter van de rand rond Brussel en de territoriale integriteit van Vlaanderen (...)” en “we benadrukken sterk dat we geen enkel initiatief zullen dulden dat ertoe leidt dat het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gebied wordt uitgebreid, of dat de Franse Gemeenschap bevoegdheden krijgt in Vlaanderen”.

Mijnheer de Minister, we rekenen op onze Vlaamse regering en dus ook op u.

Woord geven aan Minister

Luc Deconinck